

V.a Rene Kokk
Keskkonnaministeerium

16.01.2020

Teie: 21.12.2019 nr 1-4/19/6856

Arvamus keskkonnaministri määruse eelnõule „Keskkonnaprogrammist toetuse andmise kord ja tingimused“

Vabaühenduste Liit juhib tähelepanu, et paragrahvis 15 plaanitav muudatus üldkulude määra vähendamiseks ei ole põhjendatud ega vasta rahastamistavadele.

Selgituse järgi on üldkulude vähendamine 10 protsendilt 5-le vajalik, et vahendite piiratuses kasutataks toetust maksimaalselt konkreetseteks keskkonnavalasteks kuludeks ja vähem muudeks kaasnevateks ja kõrvalkuludeks. Üldkulud ei ole aga olemuslikult ebavajalikud või kõrvalkulud, vaid organisatsioonide tegutsemisssuute hoidmiseks. Kuna valdav osa avalikust rahastusest on projektipõhine ja üldkulusid hüvitatakse väga vähe, siis hoopis nõrgestaks projektide elluviimine kasumitaotluseta organisatsioone. Mis võib mõjutada lõpuks ka projektide kvaliteeti, kui elluviijad saavad pakkuda vähem stabiilsust ja kehvemat töökeskkonda oma meeskonnale.

Vt [Vabaühenduste rahastamise juhendmaterjal](#), mille järgi on üheks valitsuse tasandil heakskiidetud rahastuspõhimõtteks „Rahastamine edendab ühenduste võimekust“. Juhendi (lk 49) järgi on soovitatav jätta üldkulude võimalus projektidesse isegi neil ühinguil, kes saavad tegevustoetust, sest enamike projektide elluviimisega kaasnevad lisanduvad üldkulud.

Eluliselt on raske näiteid leida § 15 seletuskirja lõigu viimasele lausele, mille järgi projektide elluviijad justkui elaksid priiskavalt ja sestap on ministeeriumi ülesanne nende tegevust tõhusamaks nügida. Meile teadaolevalt niisuguseid vabaühendusi ei leidu, ka keskkonna vallas, ja 10% puhul ei saa rääkida ju “suurest mahust”.

Ühtset metoodikat üld- või kaudsete kulude suuruse kohta ei ole, tavaliselt jääb määr 7-15 % kanti, sealjuures areneb tava üldkulude kohta mitte aruandlust nõuda, vaid andagi see bürokraatia vähendamiseks ühtse määra alusel. Märgime ka, et eelnõus pole üldkulusid kuidagi defineeritud.

Kokkuvõttes näib üldkulude vähendamise ja omafinantseeringu tõstmise eesmärk olema üksnes „vabastada raha“, mida ei saa pidada samuti rahastuspõhimõtetele (tulemuslikkus, eesmärgipärasus) vastavaks.

Kui raha lõppeb, saab lihtsalt vähem projekte toetada, nii et palume üldkulude piirmäära mitte langetada, et tagada teie eesmärkide elluviijate elujõud.

Lugupidamisega

Kai Klandorf

juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Alari Rammo, alari@heakodanik.ee